

## 1. Εργασιακές Σχέσεις & Θεσμοί στο Δημόσιο Τομέα

### ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>		<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	1 <sup>ο</sup>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ & ΘΕΣΜΟΙ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
		3	7
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>			
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	Ελληνική		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>			
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="http://">http://</a>		

### ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

#### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά

Το μάθημα αποσκοπεί στην κατανόηση και εμπέδωση των βασικών εννοιών, αρχών και κανόνων που έχουν καθιερωθεί στο δίκαιο της εργασίας τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Σκοπός του μαθήματος είναι να αναδείξει το γεγονός ότι στο σύγχρονο πλαίσιο των ραγδαίων οικονομικών, κοινωνικών και τεχνολογικών εξελίξεων οι εργασιακές σχέσεις στον δημόσιο τομέα εμφανίζουν σημεία σύγκλισης με τις εργασιακές σχέσεις στον ιδιωτικό τομέα, μολονότι οι δύο αυτοί τομείς έχουν διαφορές μεταξύ τους. Όλα αυτά αποβλέπουν στην αποτελεσματικότερη οργάνωση των εργασιακών σχέσεων στο Δημόσιο Τομέα που οδηγεί και σε καλύτερη οργάνωση αυτού αλλά και στην αύξηση της αποδοτικότητας με την εργαζομένων με την αύξηση της εργασιακής ικανοποίησης.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής:

Αντιλαμβάνεται ότι οι εργασιακές σχέσεις είναι ένα δυναμικό φαινόμενο που ρυθμίζεται από διάφορες πηγές δικαίου

Αντιλαμβάνεται τη δυναμική των εργασιακών σχέσεων σε σχέση με τη διεθνή και ενωσιακή διάσταση

Εξοικειώνεται με τις βασικές έννοιες και ρυθμίσεις του εργατικού και του δημοσιούπαλληλικού δικαίου

Εξοικειώνεται με βασικά εργασιακά δικαιώματα όπως ιδίως ο μισθός, το ωράριο εργασίας και οι άδειες

Κατανοεί τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της εξαρτημένης σχέσης εργασίας

Κατανοεί τις έννομες συνέπειες από την ακυρότητα της σύμβασης εργασίας

Κατανοεί την αντιπαράθεση των συμβάσεων ορισμένου και αορίστου χρόνου στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα

Κατανοεί τις έννομες συνέπειες από τη λύση της εργασιακής σχέσης

Κατανοεί τη νομική φύση του διορισμού του δημοσίου υπαλλήλου και εφαρμόζει το οικείο νομοθετικό πλαίσιο που διασφαλίζει τη νομιμότητα του ως άνω διορισμού

Κατανοεί τις υποχρεώσεις, τους περιορισμούς στα δικαιώματα, τα ασυμβίβαστα και τα κωλύματα των δημοσίων υπαλλήλων

Κατανοεί τους οικείους κανόνες προκειμένου να αξιολογήσει το ενδεχόμενο αστικής ευθύνης του Δημοσίου και του ίδιου του δημοσίου υπαλλήλου εξαιτίας παράνομων πράξεων ή παραλείψεων του τελευταίου

Κατανοεί το νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει την ποινική και πειθαρχική ευθύνη του δημοσίου υπαλλήλου

Συνειδητοποιεί ότι οι εργασιακές σχέσεις στον δημόσιο τομέα εμφανίζουν πολλές ομοιότητες με τις αντίστοιχες στον ιδιωτικό τομέα και ότι απαιτείται σήμερα η διαμόρφωση ενός ενιαίου Δικαίου της Εργασίας

Συνειδητοποιεί ότι οι φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα προσφέρουν τη δυνατότητα προκειμένου να απασχοληθεί σε αυτούς και προετοιμάζεται προς αυτή την κατεύθυνση

Αναπτύσσει δεξιότητες ατομικού χειρισμού περιπτώσεων που αφορούν στις υποχρεώσεις, τα δικαιώματα και την ευθύνη των απασχολούμενων στον δημόσιο τομέα

- Συνθέτει λύσεις σε περιπτώσεις με αναζήτηση, μελέτη, σχολιασμό και αναφορά σε δικαστικές αποφάσεις που επιλύουν σχετικά ζητήματα που αναφέρονται στον εργασιακό χώρο και δη στον δημόσιο τομέα

Εφαρμόζει την οικεία νομοθεσία και νομολογία σε υποθέσεις εργασιακών σχέσεων που περιλαμβάνουν την επίλυση προβλημάτων στις πιο πάνω σχέσεις και αναπτύσσει την κριτική ικανότητα ως προς τη διευθέτηση των προβλημάτων αυτών

#### **Γενικές Ικανότητες**

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

#### **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Χαρακτηριστικά και πηγές του εργατικού δικαίου - Η εργασία ως αντικείμενο ρύθμισης του - εργατικού δικαίου - Διακρίσεις και χαρακτηριστικά του εργατικού δικαίου – Τα στοιχεία που αναδεικνύουν εκτός της ιδιωτικού και την δημοσίου δικαίου πλευρά του Εργατικού Δικαίου: Η δυνατότητα αυτόνομης νομοθέτησης, η κοινωνική στόχευση του εργατικού δικαίου, το παρεμβατικό εργατικό δίκαιο ως «δίκαιο προστασίας», η πρωταρχική θέση δέσμης κανόνων συνταγματικού δικαίου στην όλη δομή και λειτουργία του εργατικού δικαίου, η θεωρία περί των πηγών και οι επισημαινόμενες ιδιοτυπίες κτλ - Πηγές του εργατικού δικαίου: Ετερόνομες και αυτόνομες πηγές- Τυπικοί νόμοι, ΣΣΕ, Κανονισμοί Εργασίας, Κανονιστικές Πράξεις, Πρακτική- Ιεράρχηση των πηγών - Διεθνές και Ενωσιακό Εργατικό Δίκαιο.

Εργατικό ιδιωτικό δίκαιο - Η σύμβαση εξαρτημένης εργασίας - Διακρίση από τη σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών, τη σύμβαση έργου και τη σύμβαση εντολής - Τεκμήριο εξαρτημένης εργασίας - Η άκυρη σύμβαση εργασίας: Περιπτώσεις και έννομες συνέπειες.

Η σύμβαση εργασίας αορίστου και ορισμένου χρόνου -

Σημασία της διάκρισης - Μετατροπή της σύμβασης από ορισμένου σε αορίστου χρόνου - Οι διαδοχικές συμβάσεις ορισμένου χρόνου στον δημόσιο τομέα.

Η λύση της σύμβασης εργασίας - Διάκριση σε ορισμένου και αορίστου χρόνου συμβάσεις - Η καταγγελία του εργοδότη - Ομαδικές απολύσεις.

Μισθός - Είδη και υπολογισμός του μισθού - Έννομη προστασία του μισθού - Ωράριο εργασίας - Νόμιμο και συμβατικό ωράριο - Πρόσθετη εργασία - Υπερεργασία - Υπερωρία - Διευθέτηση του χρόνου εργασίας - Μερική απασχόληση - Εκ περιτροπής εργασία.

Δημόσιο υπαλληλικό δίκαιο - Διορισμός δημοσίου υπαλλήλου - Προϋποθέσεις - Ιθαγένεια, ηλικία διοριζόμενου δημοσίου υπαλλήλου, ειδικά προσόντα διορισμού, υγεία, φύλο - Αρνητικές προϋποθέσεις διορισμού - Στρατιωτικές υποχρεώσεις, ποινική καταδίκη, απόλυση από θέση δημόσιας υπηρεσίας, ασυμβίβαστο από την κατοχή και άλλης δημόσιας θέσης - Η πρόσληψη σε δημόσια υπηρεσία - ΑΣΕΠ: Αρμοδιότητα, οργάνωση και λειτουργία - Νομική φύση διορισμού - Ανάκληση και αποδοχή διορισμού - Τοποθέτηση και αναδιορισμός δημοσίου υπαλλήλου.

Νομικό καθεστώς δημοσίων υπαλλήλων - Υποχρεώσεις δημοσίων υπαλλήλων - Πίστη στο Σύνταγμα - Υπακοή - Εχεμύθεια - Κομματική ουδετερότητα - Συμπεριφορά - Δήλωση περιουσιακής κατάστασης - Εγγυοδοσία - Χρόνος παροχής εργασίας - Αυτοπρόσωπη εκτέλεση καθηκόντων - Ποινικές κυρώσεις για τη μη εκπλήρωση των καθηκόντων του δημοσίου υπαλλήλου.

Περιορισμοί των δημοσίων υπαλλήλων - Απαγόρευση ασκήσεως ιδιωτικού έργου επ' αμοιβή - Απαγόρευση συμμετοχής σε εταιρίες - Απαγόρευση εκλογής δημοσίου υπαλλήλου σε αιρετή θέση ΟΤΑ ή ως βουλευτή - Δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι - Ελευθερία έκφρασης - Συλλογική αυτονομία στον δημόσιο τομέα - Δικαίωμα απεργίας στον δημόσιο τομέα - Ασυμβίβαστα έργα προς το βουλευτικό αξίωμα - Απαγόρευση άσκησης δικηγορίας - Απαγόρευση κατοχής δεύτερης θέσης - Κώλυμα εξ ιδίου συμφέροντος - Κώλυμα εντοπιότητας.

Ζητήματα ευθύνης του δημοσίου υπαλλήλου - Αστική ευθύνη του δημοσίου υπαλλήλου - Προϋποθέσεις ευθύνης του Δημοσίου κατά τον Εισαγωγικό Νόμο του ΑΚ - Ποινική ευθύνη

- Πειθαρχική ευθύνη - Πειθαρχικά παραπτώματα και ποινές - Κριτήρια επιβολής ποινής - Εξάλειψη αξιοποίνου - Άσκηση πειθαρχικής δίωξης - Η πειθαρχική απόφαση

#### ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Διδασκαλία πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρησιμοποιείται ιστοσελίδα στο moodle</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασιών / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	
	<p>Ασκήσεις</p>	
	<p>Μελέτη βιβλιογραφίας</p>	
	<p>Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου</p>	
	<p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση που αφορά στον έλεγχο θεωρητικών γνώσεων και στην επίλυση προβλημάτων</p>	

<p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>- Εκπόνηση ατομικής ή ομαδικής εργασίας</p>
--	--

#### ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

##### **A. Δημόσιο υπαλληλικό δίκαιο**

Καίσαρη Α.: Το πειθαρχικό δίκαιο των υπαλλήλων του Δημοσίου: μετά τις τροποποιήσεις των Ν 4057/2012 και 4093/2012: κατ' άρθρο ερμηνεία - νομολογία. τόμος Α. Αθήνα. Νομόραμα, 2013.

Κανελλοπούλου Ν./Μακροδημήτρης Α./Χρυσανθάκης Χ.: Το Σύνταγμα και τα Πολιτικά Δικαιώματα των δημοσίων υπαλλήλων. 1993.

Κρεμαλής Κ.: Η διακίνηση των δημοσίων υπαλλήλων στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 2005.

Κτιστάκη Στ.: Δημοσιοϋπαλληλικό δίκαιο & ΕΣΔΑ. Η επίδραση της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στο ιδιαίτερο καθεστώς των δημοσίων υπαλλήλων. 2004.

Νάσιος Γ., Η σύγκλιση των εργασιακών σχέσεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα: η περίπτωση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης στον δημόσιο τομέα, 2020 (διδακτορική διατριβή).

Παναγόπουλος Θ., δημόσιο Υπαλληλικό Δίκαιο, 2014.

Πανταζής Ν.: Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Υπαλλήλων. Νομική Βιβλιοθήκη. 2015.

Σηλιωτόπουλος Ε./Χρυσανθάκης Χ., Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου, 2017.

Τάχος Α.: Θεμελιώδεις υποχρεώσεις των δημοσίων υπαλλήλων, 1981.

Malin M./Hodges A./Slater J./Hirsch J., Public Sector Employment: Cases and materials, 2016.

##### **B. Εργατικό δίκαιο**

Στράνης Δ., Το Δημόσιο Δίκαιο στο Εργατικό Δίκαιο του 21ου Αιώνα, Ιδιωτικό ή και Δημόσιο Δίκαιο;, 2010.

Ληξουριώτης Ι., Ατομικές εργασιακές σχέσεις, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017

Ληξουριώτης Ι., Συλλογικές Εργασιακές Σχέσεις, Νομική Βιβλιοθήκη, 2020

Κουκιάδης Γ., Συλλογικές Εργασιακές Σχέσεις, Εκδ.Σάκκουλα Αθήνα-Θεσ/νικη, 2013  
Κουκιάδης Γ., Ατομικές εργασιακές σχέσεις και το δίκαιο της ευελιξίας της εργασίας, Εκδ.Σάκκουλα Αθήνα-Θεσ/νικη, 2017  
Ληξουριώτης Ι., Εργατική Νομοθεσία, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017  
Ζερδελής Δ. Εργατικό Δίκαιο, Εγχειρίδιο Εργατικού Δικαίου-Ατομικές Εργασιακές Σχέσεις, Εκδ.Σάκκουλα Αθήνα-Θεσ/νικη,2017  
Ζερδελής Δ. Εργατική Νομοθεσία, Εκδ.Σάκκουλα Αθήνα-Θεσ/νικη, 2020  
Ζερδελής Δ., Ευρωπαϊκό Εργατικό Δίκαιο, Εκδ.Σάκκουλα Αθήνα-Θεσ/νικη, 2020  
Ντάνος Α., Εργασιακές Σχέσεις και Θεσμοί, 2011.  
Βλαστός Σ.: Ατομικό εργατικό δίκαιο, Ατομική σύμβαση-σχέση εργασίας (ουσιαστικά και δικονομικά ζητήματα),2012.  
Ales E./Bell M./Deinert O./Robin-Olivier S., International and European Labour Law: A Commentary, 2018.  
Bogg A./Costello C., Davies A.C.L., Research Handbook on EU Labour Law, 2016.

